

3. Η αρχιτεκτονική των κλασικών χρόνων

Τι δημόσια κτίρια κτίζονται;

Ναοί δωρικού ή ιωνικού ρυθμού και στοές, γυμναστήρια (γυμνάσια), παλαίστρες, θέατρα, θόλοι (κυλινδρικά κτίρια για τη λατρεία θεών του κάτω κόσμου ή ηρώων).

Τι νέο εφευρίσκεται κατά την κλασική εποχή;

Εφευρίσκεται το κορινθιακό κιονόκρανο (μοιάζει με καλάθι περιτυλιγμένο με αγκάθια), το οποίο εμφανίζεται στο εσωτερικό των κτιρίων.

Η Ακρόπολη των Αθηνών

Πάνω στην Ακρόπολη κτίζονται :

1. Τα Προπύλαια : μεγαλοπρεπής είσοδος στην Ακρόπολη. Το αρχιτεκτονικό σχέδιο, που ήταν σύνθετο ανήκει στον Μνησικλή. Συνδυάζει τον ιωνικό και τον δωρικό ρυθμό και είχε πέντε εισόδους. Από την κεντρική είσοδο περνούσε η πομπή με τον πέπλο της θεάς κατά τα Παναθήναια.

2. Ο Παρθενώνας : ο νέος ναός κτίστηκε σε σχέδια του Ικτίνου και του Καλλικράτη. Είναι δωρικός, αλλά συνδυάζει και πολλά ιωνικά στοιχεία (π.χ. ζωφόρος στην οποία υπήρχε παράσταση της πομπής των Παναθηναίων). Πολύ σημαντικά ήταν και τα γλυπτά του, τα οποία ανήκουν στον Φειδία.

3. Ο ναός της Αθηνάς Νίκης : ιωνικού ρυθμού, σε σχέδια του Καλλικράτη.

4. Το Ερέχθειο : ιωνικού ρυθμού.

Τα θέατρα

Από τον 5^ο αιώνα π.Χ. τα αρχαία θέατρα γίνονται λίθινα. Το πιο γνωστό θέατρο είναι αυτό της **Επιδάουρου** (και σήμερα, κάθε καλοκαίρι γίνονται εκεί παραστάσεις, αφού διατηρείται σε άριστη κατάσταση).

Τα αρχαία θέατρα διαιρούνται σε τρία μέρη :

1. Είναι κτισμένα αμφιθεατρικά στην πλαγιά ενός λόφου (έτσι έχουν τέλεια ακουστική). Στην πλαγιά (= **κοίλον**) υπάρχουν τα καθίσματα, που διαιρούνται σε δύο μέρη με οριζόντιους διαδρόμους (= **διαζώματα**), ενώ υπάρχουν και σκάλες που διαιρούν το κοίλον σε **κερκίδες**. Η χωρητικότητα των θεάτρων συχνά ξεπερνούσε τις 10.000.

2. Απέναντι από το κοίλον υπάρχει ένας επίπεδος κυκλικός χώρος (= η **ορχήστρα**), όπου έπαιζαν οι ηθοποιοί και ο χορός. Στην ορχήστρα οδηγούσαν δύο διάδρομοι, που λέγονταν **πάροδοι**.

3. Πίσω από την ορχήστρα είναι ένα απλό κτίσμα (= η **σκηνή**), στη στέγη του οποίου εμφανιζόταν ο από μηχανής θεός. Μπροστά από τη σκηνή (= **προσκήνιο**) έχουμε μια κιονοστοιχία, στην οποία τοποθετούσαν τους πίνακες, που ήταν τα σκηνικά του έργου. Αριστερά και δεξιά από τη σκηνή υπήρχαν δύο χώροι που λέγονταν **παρασκήνια**.

